Året der gik · 2019

Danmarks
Naturfredningsforening

INDHOLD

FREDNINGER 3

LOKALE SAGER - OG NATUR OG MILJØ 5

POLITISKE SEJRE 7

TURE, EVENTS OG ARRANGEMENTER 9

MEDIER 11

KAMPAGNER 12

ANDET 14

Redaktør: Kristian Ørsted Pedersen
Grafisk design og naturfotos: Tine Bernsen
Portrætfoto: Christoffer Marott
Tekst: Eva Frydensberg Holm

Danmarks Naturfredningsforening

EN FORSKEL

2019 blev på flere måder et historisk år. Det blev året, hvor hele Danmark for alvor talte om grøn omstilling og om, hvordan vi gennemfører den. Og så var 2019 også et valgår. Folketingsvalget betød ikke alene et nyt flertal i Danmark, men det blev også et historisk grønt valg. Der blev diskuteret biodiversitet og klima som aldrig før, og de partier, der havde de mest vidtgående og konkrete løfter på den grønne dagsorden, tog valgsejren.

Det politiske paradigmeskifte kan vi i Danmarks Naturfredningsforening godt være stolte af, for vi har om nogen skubbet på for løfte natur, miljø og klima helt frem i den politiske bevidsthed.

Særligt vil jeg fremhæve vores indsats for at få en ambitiøs og bindende klimalov, der med valget fik tilslutning fra stort alle politiske partier. Jeg vil også gerne fremhæve den redningsplan for naturen, vi sammen med forskere og eksperter har fremlagt. Den er vores indspil til den natur og biodiversitetspakke, som regeringen vil fremlægge i 2020. Vi foreslår, at 30 procent af det danske landareal disponeres til naturen. At to tredjedele heraf skal være naturzone. Og at 30 procent af det danske havareal beskyttes effektiv. Og så ønsker vi en bindende biodiversitetslov med nationale mål for naturen i Danmark.

2019 bød også på rigtigt mange andre store indsatser og sejre. I starten af 2019 forkastede Folketinget det angreb, der var på vores ret til at foreslå en fredning. Det blev også året, hvor vi fik miljøministerens løfte om at forbyde sprøjtegiften Round Up i private haver, og vi fik sammen med mange andre gode grønne kræfter taget flere af vores små, men vigtige vandløb tilbage i en beskyttelse.

Gennem 109 år har Danmarks Naturfredningsforening været helt afgørende for naturen, miljøet og nu også klimaet i Danmark. Det ses også af de mange kampe, vi som naturens advokat tager overalt i landet. Lokale frivillige holder et vågent øje med, om kommunernes og statens afgørelser vil betyde overtrædelser af lovgivningen, når det gælder den lokale natur og miljø. Vi fik igen i 2019 medhold i langt de fleste af vores indsigelser endda i 100 procent af afgørelserne af blandt andet sager om husdyrloven.

Vi støtter kommunerne i deres arbejde for at beskytte naturen bedre, og derfor lancerede vi i 2019 "Naturkommuner" med en række gode konkrete råd til landets kommunalpolitikere og embedsværket. Vi har sammen med frivillige danskere været ved havet for at spore dets DNA og vores lokale afdelinger arrangerede over 1000 ture ud i naturen i 2019.

Kronprins Frederik åbnede Naturens Dag, hvor vi sammen med blandt andre Friluftsrådet tog godt 250.000 danskere med ud i vores dejlige natur. Tidligere på året havde vi flere end 200.000 danskere med os til vores årlige affaldsindsamling, og sammen fjernede vi 156.000 kilo affald fra naturen.

Jo - Danmarks Naturfredningsforening gør en forskel. Du kan læse meget mere om vores arbejde og vores resultater her i Danmarks Naturfredningsforenings årsrapport 2019. Jeg ønsker dig rigtig god fornøjelse.

Maria Reumert Gjerding

Præsident for Danmarks Naturfredningsforening

FREDNINGER

I 2019 REJSTE DN I ALT SEKS NYE NYE FREDNINGSSAGER

- Tversteds Grønne Front i Hjørring Kommune
- Esrum Søs omgivelser i Hillerød, Gribskov Fredensborg og Helsingør kommuner
- Treldeskovene i Fredericia Kommune
- Skanseparken og Østre Anlæg i Aalborg Kommune
- Vandtårnsbakken i Næstved kommune
- Bastrup Nord i Allerød kommune

FREDNING AF ARTSRIGT KLITLANDSKAB

I begyndelsen af året rejste DN sammen med Hjørring kommune et forslag om at frede Tversteds Grønne Front, som er et varieret klitlandskab i Nordjylland, der blandt andet indeholder sjældne og biotoptypiske arter.

Formålet med fredningen er blandt andet at sikre områdets rige flora og det åbne og varierede klitlandskab. Desuden sigter forslaget mod at forbedre offentlighedens ret til at færdes og opholde sig i området

TRELDESKOVENE RUMMER ENESTÅENDE NATUR

Treldeskovene i Fredericia Kommune rummer en artsrigdom ud over det sædvanlige, og forekomsten af sjældne og truede planter, svampe, insekter og fugle i skovene er unik i en national sammenhæng. Den høje biodiversitet skyldes primært to ting – nemlig de geologiske forhold og områdets lange skovhistorie.

Fredningsforslaget, som DN rejste i februar 2019, sigter efter en forbedring og varig beskyttelse af naturværdierne i Treldeskovene.

GRØNNE ÅNDEHULLER TIL KOMMENDE GENERATIONER

Sammen med Aalborg Kommune rejste DN et forslag om at frede byparkerne Østre Anlæg og Skanseparken i Aalborg by.

Fredning af byparkerne skal sikre, at kommende generationer har grønne åndehuller i byen. Blandt andet sigter fredningsforslaget mod at sikre, at parkerne indeholder masser af planter, græsplæner og store, gamle fuldkronede træer.

FREDNING AF NÆSTVEDS VANDTÅRNSBAKKE

Midt i Næstved troner Vandtårnsbakken sig over byens tage. Her kan man opleve sjældne firben og sommerfugle – og samtidig få et storslået udsyn over Næstved fra Danmarks største ås. Det skal man værne om, mente DN, der sidst på året rejste en fredningssag sammen med Næstved Kommune.

STÆRKERE FREDNING VED ESRUM SØ

I sommeren 2019 rejste DN sammen med Hillerød Kommune fredningssag for området omkring Esrum Sø. Forslaget fokuserer på at bevare det smukke istids- og kulturlandskab omkring søen samt forbedre samspillet mellem søen og dens nære omgivelser.

Helt tilbage fra før 2. verdenskrig har man haft fokus på at beskytte de store naturværdier i området. Derfor findes der allerede i dag flere mindre fredninger i tilknytning til Esrum Sø. De ligger imidlertid som et uigennemskueligt kludetæppe, der vanskeliggør administrationen og svækker beskyttelsen af natur og landskab, hvilket har været en væsentlig grund til at revidere de gamle fredninger og udvide området.

BEDRE BESKYTTELSE AF SKAMLINGSBANKEN

Fredningsnævnet besluttede i begyndelsen af året enstemmigt at ophæve den eksisterende fredning og at gennemføre en ny og udvidet fredning af Skamlingsbanken syd for Kolding.

Den nye frednings adskiller sig på flere punkter fra den gamle. Fredningen fra 1936 omfattede et areal på 35 hektar, og det primære sigte med fredningen var at bevare udsigten fra toppen af Skamlingsbanken. Den nye fredning omfatter 128 hektar. Formålet med fredningen er nu at bevare landskab, natur og kulturhistorie og sikre adgang til de fredede arealer.

Skamlingsbanken er Sønderjyllands højeste punkt og byder på en storslået udsigt. Skamlingsbanken er også et af Danmarks store nationale og folkelige samlingssteder – symbolet for danskhedens og sprogets kamp i den sønderjyske grænseegn. Og så byder den historiske banke på en rig og varieret natur. Især de store åbne græsningsarealer og overdrev er unikke.

FOLKETINGET TVANGSOPHÆVEDE TRE FREDNINGER I KØBENHAVN

Efter måneders debat valgte et stort flertal i Folketinget i foråret 2019 at ophæve fredningen af tre naturgrunde i København.

Det er helt uden fortilfælde, at fredninger som her ophæves med det formål, at kommunen kan få en økonomisk gevinst ud af at sælge grundene til boligbyggeri. Præsident i Danmarks Naturfredningsforening, Maria Reumert Gjerding, kaldte ophævelsen af de københavnske fredninger for en principiel underminering af naturfredninger som redskab til at beskytte naturen og et brud på 100 års fredningspraksis:

- Som naturorganisation finder vi det fuldstændigt uacceptabelt. Det er et opgør med mere end 100 års fredningstradition, at Folketinget nu begynder at sælge ud af vores fredede natur udelukkende med det formål at sikre profit til kommunen.

Baggrunden for ophævelsen af fredningerne var, at Borgerrepræsentationen i København havde indgået en politisk aftale for at sikre, at der var penge til metrobyggeriet og derfor ønskede at sælge områderne. De konkrete områder er: Lærkesletten på Amagerfælled, Selinevej ud til Kalveboderne og Stejlepladsen ved Sydhavnstippen.

DN'S FREDNINGSRET REDDET

DN er den eneste private organisation i Danmark, den kan rejse fredningssager efter naturbeskyttelsesloven. Det ret har DN haft siden 1937. I 2019 blev DN's ret til at rejse fredninger imidlertid truet.

DF forslog nemlig, at fredningssager i fremtiden kun skulle kunne rejses sammen med stat eller kommune. Og da disse sjældent har en selvstændig interesse i at rejse fredninger, ville en vedtagelse af forslaget betyde et opgør med naturfredning i Danmark.

Heldigvis valgte alle partier – undtagen DF – at stemme nej til forslaget, og DN kunne dermed bevare sin ret til at foreslå et naturområde fredet.

NATUR OG MILJØ

REDNINGSPLAN FOR DANMARKS NATUR

I løbet af 2020 skal regeringen og Folketingets partier i gang med forhandlingerne om en ny dansk biodiversitetspakke. Som Danmarks største grønne organisation har DN i 2019 sammen med forskere og eksperter arbejdet på et forslag til en redningsplan for naturen.

Et af de centrale krav fra DN er, at politikerne skal udarbejdet en konkret biodiversitetslov med klimaloven som forbillede. Loven skal forpligte Folketinget til at fastsætte nationale mål for naturen i Danmark, som muliggør, at Danmark lever op til de internationale aftaler om at vende naturens tilbagegang og sikre en rigere og mere mangfoldig natur.

Desuden foreslår redningsplanen, at:

- 30 procent af det danske landareal disponeres til naturen. To tredjedele heraf skal være naturzone.
- 30 procent af det danske havareal beskyttes effektivt
- Et Nationalt Biodiversitetsråd, der – som Klimarådet – rådgiver regering og Folketing om, hvilke indsatser der er nødvendige at iværksætte for at nå de naturpolitiske mål
- Et udvidet, nationalt naturovervågningsprogram, ' der sikrer overvågning af både naturens tilstand og effekterne af de indsatser, der igangsættes
- En langsigtet finansieringsplan, der sikrer en stabil man geårig indsats

DN FÅR MEDHOLD I KLAGER

DN klager, når hensynet til natur og miljø ikke varetages tilstrækkeligt. I 2019 klagede DN over 197 myndighedsafgørelser og fik helt eller delvist medhold i 81 procent af de behandlede klager. Det er cirka samme vinderprocent som de foregående år.

Fordelt på lovområder fik DN helt eller delvist medhold i 75 procent af klagerne inden for naturbeskyttelsesloven, 87 procent inden for planloven, 100 procent inden for husdyrbrugsloven, 100 procent inden for miljøbeskyttelsesloven og 75 procent inden for den øvrige lovgivning.

PROJEKT HAVBLITZ UDFORSKER KYSTNÆR BIODIVERSITET

Hvad findes under overfladen langs de danske kyster? Hvilke arter lever der, og hvor kan man finde dem?
Den 29. september skød DN gang i sit nye store citizen-science-projekt HavBlitz, da 200 frivillige tog ud for at tage vandprøver på forskellige lokaliteter langs Danmarks kyst – lige fra Hvide Sande i vest til Rønne i øst.

Forskere fra Aarhus Universitet, der er en del af projektet, kan ved hjælp af prøverne spore DNA fra fiskearter langs Danmarks kyster og på den måde skabe et overblik over livet i havet. Projektet, der er støttet af VELUX-FONDEN, løber frem til slutningen af 2020 og sigter mod at have involveret 400 af DN's medlemmer ved sin afslutning.

NATURKOMMUNER GIVER MERE OG RIGERE NATUR

I 2010 forpligtede regeringen sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed senest i 2020. På nogle områder er det gået fremad, men Den Danske Rødliste og Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur viser, at levesteder fortsat forringes, og at et alarmerende højt antal arter er truede.

Kommunerne har en vigtig rolle i og et stort ansvar for at skabe mere og rigere natur i Danmark, og derfor støtter DN med et nyt projekt kommunernes arbejde for naturen. Med projekt Naturkommuner vil DN inspirere til at udarbejde strategiske og vidensbaserede politikker for natur og biodiversitet ude i kommunerne – og til at prioritere de virkemidler, der fremmer biodiversitet.

Konkret tilbydes kommunerne en oversigt over kommunens juridiske forpligtelser for naturen, et inspirationskatalog med anbefalinger til formulering af en stærk kommunal naturpolitik og et katalog med virkemidler, der ifølge forskningen fremmer biodiversitet.

I dag har kun 33 kommuner en egentlig naturpolitik. Og de fleste af dem, vurderer DN, er for svage.

DN OG LF VIL SIKRE 100.000 HEKTAR NATUR

DN og landbrugets interesseorganisation Landbrug & Fødevarer indgik i begyndelsen af året et opsigtsvækkende samarbejde om et udspil til Folketingets partier. Det skulle sikre bedre udnyttelse af arealerne – til gavn for både natur, klima og landmænd.

I forslaget, der blev døbt 'Fælles løsninger – for natur og landbrug', var fokus på at tage dårlig landbrugsjord ud af drift eller omlægning mod kompensation og samtidig give landmændene mulighed for at bytte sig til bedre og mere sammenhængende landbrugsjord.

En storstilet prioritering af multifunktionel jordfordeling skulle, ifølge forslaget, sikre udtagning eller ekstensivering af landbrugsdriften op imod 100.000 hektar landbrugsjord. Det svarer til et areal på to gange Falsters størrelse.

Forslaget lagde desuden op til:

- At modernisere ammoniakindsatsen i husdyrproduktionen
- At sænke landbrugssektorens klimabelastning med omkring ti procent
- At skabe mere og rigere natur og flere rekreative områder, et bedre vandmiljø og øget drikkevandsbeskyttelse
- At give landbruget bedre mulighed for at udnytte det eksisterende landbrugsareal ved at få mere sammenhængende landbrugsarealer og afhænde dårlig landbrugsjord mod kompensation
- At lade jordreformen basere sig på de principper og erfaringer, som er udviklet i Real Danias Collective Impact initiativ.
- At investere i en jordfond, som sikrer grundkapitalen og muliggør yderligere investeringer fra private og lokale aktører som kommuner, forsyningsselskaber og private fonde

- Natur- og klimadebatten ender desværre alt for ofte i skyttegravskrig. I stedet for at diskutere mod hinanden, har vi forsøgt at finde de fælles løsninger, som kan vinde bred politisk opbakning. Vi har fuld forståelse for, at det også skal hænge sammen for den enkelte landmand og erhvervet som helhed. Og med det her fælles udspil formår vi faktisk at levere substantielle resultater for naturen og klimaet, imens der sikres fordele for den enkelte landmand, sagde præsident i DN, Maria Reumert Gjerding, i forbindelse med udspillet.

KLIMAKOMMUNER REDUCERER MERE END FORVENTET

En Klimakommune er en kommune, der har skrevet under på en aftale med DN om at reducere kommunens CO2-udledning med minimum to procent hvert år og minimum i fem år. I dag findes der 71 klimakommuner i Danmark, og i gennemsnit har de reduceret deres CO2-udledning 2,5 procent.

KLIMAKOMMUNER, DER VIL MERE...

En række klimakommuner tager klimainitiativer, der rækker ud over kommunens egen virksomhed, og som er rettet mod borgere og virksomheder. De kommuner har nu mulighed for at lave en Klimakommune plus-aftale med DN. I 2019 skrev Gentofte Kommune under på en sådan aftalte. Og dermed findes der ni Klimakommuner plus i Danmark. De øvrige kommuner er: Albertslund, Fredensborg, Frederikssund, Hillerød, Høje Taastrup, Middelfart Svendborg og Helsingør.

MEDLEMMER INVITERES MED I NETVÆRK

Medlemmer af DN med interesse for et bestemt emne kan slutte sig sammen i et netværk, hvor man kan dele sin viden og interesse med andre. I 2019 var der aktive netværk inden for blandt andet biodiversitet, klima, naturpleje og yens natur.

POLITISKE SEJRE

FOLKETINGET FORKASTEDE DF'S ANGREB PÅ FREDNINGER

Den 24. januar 2019 var en god dag for naturen. Den dag stemte alle partier i Folketinget – på nær DF – nemlig nej til beslutningsforslaget fra DF om at fratage DN retten til at foreslå fredninger.

DF's forslag var, at fredningsforslag i fremtiden kun skulle kunne rejses sammen med stat eller kommune. Og da disse sjældent har en selvstændig interesse i at rejse fredninger, ville en vedtagelse af forslaget have betydet et effektivt opgør med naturfredning i Danmark.

Forud for afstemningen i Folketinget havde næsten 33.000 danskere skrevet under på et nej til at forringe naturbeskyttelsen i DN's underskriftindsamling, og 41 steder i landet havde DN kort tid før afstemningen arrangeret demonstrationer imod forslaget.

REGERINGEN VIL FORBYDE ROUNDUP I PRIVATE HAVER

DN har i årevis skubbet på for at få sprøjtemidlet Roundup forbudt i private haver. I november meldte miljøminister Lea Wermelin ud, at hun vil forbyde Roundup til privat forbrug. Udmeldingen kom i kølvandet på, at et borgerforslag for at forbyde Roundup på offentlige arealer og i private haver netop havde nået 50.000 underskrifter.

FORBUD MOD AT SPRØJTE MED GIFT OG PLØJE I BESKYTTET NATUR

Viber, engkabbelejer og frøer kan se frem til bedre vilkår, efter et flertal i Folketinget sidst på året indgik aftale om et forbud mod at sprøjte og bruge gødning på naturarealer, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens paragraf tre. Aftalen betyder også, at arealerne ikke længere må pløjes og omlægges med jævne mellemrum. Dermed opnår disse såkaldte kulturenge samme beskyttelse som blandt andet overdrev og heder.

PANT PÅ JUICE- OG SAFTFLASKER

Siden 1. januar 2020 har det været muligt at aflevere sine tomme juice- og saftflasker i supermarkedets flaskeautomat. Sidste sommer besluttede regeringen nemlig at udvide det danske pantsystem til også at inkludere denne type flasker. DN har længe arbejdet for at øge genanvendelsen af plastemballage og for at udvide pantsystemet, så mindre emballage ender i naturen. Pant på juice- og saftflasker er et godt skridt på vejen.

SMÅ VANDLØB BLIVER IGEN BESKYTTET

2019 bød på gode nyheder for det danske vandmiljø. For mens den tidligere regering fjernede beskyttelsen af 1000 kilometer vandløb, så meldte miljøminister Lea Wermelin i efteråret ud, at hun vil sørge for, at 500 kilometer vandløb igen bliver beskyttet. Desuden besluttede ministeren at nedsætte et ekspertpanel, der skal arbejde med anbefalinger til, hvad man kan gøre for naturen i de vandløb, der allerede er beskyttet.

AMBITIØS DANSK KLIMALOV

Regeringen indgik sidst på året en bred aftale om ny klimalov for Danmark. Den nye klimalov skal sikre, at Danmark når i mål med at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 procent i 2030 sammenlignet med niveauet i 1990. Og at Danmark bliver helt klimaneutralt senest i 2050.

- Det her et historisk skridt for Danmark, der sætter en utrolig ambitiøs målsætning for den danske klimaindsats. Det er samtidig en anderkendelse af, at folkeligt pres virker, sagde Maria Reumert Gjerding, præsident i DN, i forbindelse med vedtagelsen af klimaloven.

EN AF DE GRØNNESTE FINANSLOVE NOGENSINDE

Årets finanslov fik stor ros fra DN. Særligt var der jubel over de to milliarder, der blev afsat til udtagning af landbrugsjord over de næste ti år. Det lå nemlig i tråd med det forslag, DN tilbage i februar kom med sammen med Landbrug & Fødevarer. Omdrejningspunktet var her netop udtagning af landbrugsjord gennem multifunktionel jordfordeling.

Ud over udtagning af landbrugsjord satte regeringen og de øvrige partier 80 millioner af over de næste fire år til mere urørt skov og 25 milliarder til en grøn fremtidsfond, der skal investere i den grønne omstilling. Der blev afsat 100 millioner til en klima- og skovfond, og afgiftstigningen på elbilerne blev annulleret.

"Det her et historisk skridt for Danmark, der sætter en utrolig ambitiøs målsætning for den danske klimaindsats. Det er samtidig en anderkendelse af, at folkeligt pres virker, sagde Maria Reumert Gjerding, præsident i DN, i forbindelse med vedtagelsen af klimaloven."

ARRANGEMENTER

NATURMØDE MED FOKUS PÅ HAVET

DN var selvfølgelig at finde på Naturmødet i Hirtshals den 23.-25. maj. Fokus i 2019 på naturen under havoverfladen. Sammen med Ramasjangs Motor Mille satte DN blandt andet fokus på plastik i havet, som er et stigende problem, fordi det påvirker hele havets økosystem.

NATUREN TIL FOLKEMØDE

DN har været med til Folkemødet siden starten. Og også i 2019 drog DN til Bornholm og bød på en bred vifte af debatter om natur og miljø. Blandt andet blev der diskuteret hav, klima og grøn omstilling. I DN's telt på Cirkuspladsen kunne man desuden komme til klimaterapi med en bæredygtighedspsykolog, og en naturvejleder inviterede på udflugt med Naturfamilier.

KRONPRINSEN KICKSTARTEDE NATURENS DAG

Det var Kronprins Frederik, der sammen med 5. klasse fra Bramsnæsvigskolen i Lejre åbnede Naturens Dag 2019. Det skete den 2. september i Ejby Ådal. Her lavede kronprinsen stenvarder langs strandkanten, vandrede i det bakkede landskab og gik sammen med børnene på jagt efter biller i ko-lort. Årets tema var nemlig 'Mærk naturen'.

Op mod 250.000 børn og voksne deltog i Naturens Dag 2019 søndag den 8. september og ugen op til, hvor skoler og institutioner tog børnene med på opdagelse i naturen.

NATUREN STØVSUGET FOR AFFALD

I uge 13 blev den danske natur støvsuget for affald, da knap 200.000 børn og voksne landet over deltog i DN's årlige Affaldsindsamling. I løbet af ugen var det børn fra skoler og dagtilbud, der var ude med affaldsposerne, og om søndagen var borgere i alle aldre inviteret med til at befri naturen for affald.

I alt blev det til flere tusinde indsamlinger, blandt andet inviterede hele 60 af DN's afdelinger til affaldsindsamling. Takket være de mange indsamlinger blev naturen skånet for 156 ton affald – herunder 110.000 dåser og over 1,5 million cigaretskod.

KYSTVANDRING LANGS DANMARKS FRIE KYSTER

Igen i år gav DN og Hjerteforeningen danskerne mulighed for at vandre langs de frie danske kyster en sommerdag i juni, hvor der blev inviteret til kystvandring omkring 30 forskellige steder i landet.

DN og Hjerteforeningen har sammen arrangeret kystvanding siden 2011. Formålet er at skabe opmærksomhed på den positive effekt af at opholde og bevæge sig i naturen – og at gøre opmærksom på den storslåede natur, som Danmarks kyster udgør.

AFFALDSHELTE PÅ ROSKILDE FESTIVAL

DN samarbejder med Roskilde Festival om at gøre festivalen til verdens grønneste. Derfor kunne man på årets festival møde DN-affaldshelte, der motiverede festivalgæsterne til at rydde op efter sig selv, sortere deres affald og tage deres campinggear med hjem.

De frivillige affaldshelte sørgede blandt andet for, at der var genbrugsstationer omkring campingområderne og for, at alle skraldespande på campingpladserne var markerede. Og så bød affaldsheltene på en daglig ReAct-parade, der skulle motivere festivalgæsterne til at rydde op og sortere deres affald.

PROTEST MOD ANGREB PÅ FREDNINGER

På 41 fredninger rundt omkring i Danmark blev der en kold januaraften sunget sange, holdt taler og gået ture. Alt sammen for at støtte Danmarks fredede naturområder og DN's ret til at foreslå fredninger. Anledningen var, at Folketinget få dage senere skulle behandle et forslag fra DF, der kunne fratage DN retten til selvstændigt at foreslå naturområder fredet.

- Vi står foran en kolossal og vigtig kamp for mere natur og for bedre natur – og et vigtigt redskab i den kamp er fredninger. Derfor er det så vigtigt, at vi er her i dag, fordi vi hverken kan eller vil acceptere et forsøg på at bremse fremtidens fredninger, sagde Maria Reumert Gjerding, præsident i DN, den dag i sin tale i Hans Tavsens Park på Nørrebro i København.

Forslaget blev få dage senere nedstemt i Folketinget.

1000 OPLEVELSER I NATUREN

Danmarks natur er fyldt med vilde og vidunderlige naturoplevelser. Som medlem af Danmarks Naturfredningsforening kan man tage med sin lokale DN-afdeling på opdagelse naturen. I 2019 inviterede DN på over 1.000 ture ud i den lokale natur.

NATURENS UNIVERSITET – ET TILBUD TIL DN-AKTIVE

Som DN-aktiv kan man gennem Naturens Universitet blive opdateret på vigtige DN-emner og trænet i blandt andet formidling, formandskab og sagsarbejde. I 2019 udbød DN omkring 20 kurser til de aktive gennem Naturens Universitet.

"Vi står foran en kolossal og vigtig kamp for mere natur og for bedre natur – og et vigtigt redskab i den kamp er fredninger. Derfor er det så vigtigt, at vi er her i dag, fordi vi hverken kan eller vil acceptere et forsøg på at bremse fremtidens fredninger, sagde Maria Reumert Gjerding, præsident i DN, den dag i sin tale i Hans Tavsens Park på Nørrebro i København"

MEDIER

FLERE MODTAGERE DN'S NYHEDSBREVE

Hver uge lander DN's nyhedsbrev i mailboksen hos ikke færre end 91.000 abonnementer, der således har mulighed for at holde sig opdateret med seneste nyt fra DN. Antallet er modtagere er steget med 10.000 siden 2018.

2019 bød desuden på et nyt nyhedsbrev. Nemlig nyhedsbrevet Klimaklogt der leverer nyheder om klima og guides til dem, der ønsker at leve klimaklogt. Ved udgangen af året havde nyhedsbrevet over 8.000 abonnenter.

ET GODT ÅR PÅ DE SOCIALE MEDIER

DN har i 2019 satset på sociale og digitale medier, og det har resulteret i markant vækst over hele linjen. DN blev i 2019 kåret som den stærkeste organisation på sociale medier af podcasten Det Politiske Kampagnestøberi.

STØRST VÆKST PÅ LINKEDIN

Ved udgangen af 2019 havde DN 7000 følgere på LinkedIn. Omkring 3.000 nye følgere kom til i 2019 og gjorde LinkedIn til det sociale medie, hvor DN havde den største procentvise vækst i 2019. Nemlig 75 procent.

På LinkedIn fortæller DN om samarbejdspartnere og alle dem, der gør en forskel for naturen, miljøet og klimaet. Desuden får DN's projekter og faglige emner plads.

STOR GRØN PROFIL PÅ INSTAGRAM

Antallet af følgere på DN's Instagram voksede i 2019 fra 16.200 til 24.000 følgere. Det er en stigning på 48 procent. Dermed er Instagram ligesom i 2018 i eksplosiv vækst. Antallet af følgere placerer DN solidt i stolen som én af de allerstørste danske grønne profiler på Instagram. På DN's Instagram forkæles følgerne med flotte naturbilleder fra Danmark. Kendetegnende for Instagram er desuden de positive og oplysende historier om naturen lige nu, og så gøres der i bedste instagram-ånd ofte brug af andre brugeres foto.

ENGAGEREDE FØLGERE PÅ FACEBOOK

DN havde ved udgangen af 2019 over 99.000 følgere og fortsatte dermed væksten frem mod de magiske 100.000 følgere. På Facebook skaber DN synlighed om sine kernesager – for at mobilisere og brande foreningen.

DN's Facebook er kendetegnet af en meget aktiv følgerskare, der elsker at debattere og kommentere opslag. Engagementet er særligt højt, når der er tale om DN's kernesager – og især, når de er under pres. Bedste eksempler i 2019 var Fredninger i Fare-kampagnen og den løbende kommunikation om bidræber og gift i drikkevandet.

EN MILLION BESØGENDE PÅ DN.DK

Dn.dk er DN's hovedside. I 2019 rundede siden hele en million besøgende! Det er en vækst på 66 procent.

I 2019 valgte flere nye medlemmer at melde sig ind digitalt via dn.dk. I alt meldt 2993 personer sig ind ad denne vej, hvilket er en stigning på knap 13 procent. Meget sandsynligt er det godt indhold sammen med et nyt og mere fleksibelt digitalt indmeldelsesmodul, der har gjort det mere attraktivt at melde sig ind via hjemmesiden.

FLERE LÆSERE AF NATUR & MILJØ

Medlemsbladet Natur & Miljø fik i 2019 et nyt design. Dels havde det forrige eksisteret siden 2015, og dels har bladet ved udgangen af 2018 skiftet trykkeri og papirkvalitet. Bladet er fremover klammehæftet i stedet for at have en fast flad ryg. Tiltagene har sparet foreningen mere end en halv million om året.

Bladet har nu 312.000 læsere, omkring 60.000 flere end i 2018 ifølge Gallup.

KAMPAGNER

NATURFAMILIER I 35 KOMMUNER

DN satser stort på børne- og familieområdet, og i 2019 boomede projekt Naturfamilier. Lige nu kan man tage med Naturfamilier på tur i 35 kommuner. Og flere er på vej. Projekt Naturfamilier skaber rammen om lokale netværk af familier, der inspirerer hinanden til at tage på oplevelse i naturen og arrangere aktiviteter for hinanden.

"Vi vil gerne gøre det lettere for familier at vælge naturen til og finde inspiration til spændende naturoplevelser sammen med andre børnefamilier. En tur behøver ikke være et stort projekt, men skal kunne passe ind i hverdagen", siger projektleder Lene Gryning.

Projekt Naturfamilier er støttet af Nordea-fonden, og Steno Diabetes Center er partner i projektet.

99 ARTER I DANMARK, SOM BØRN SKAL KENDE

I den danske natur lever tusindvis af fantastiske, forunderlige og finurlige arter. Men hvor mange af dem kender danske børn og unge?

I 2019 søsatte DN sammen med Naturhistorisk Museum i Aarhus projekt '99 arter at se, før du bliver voksen'. Målet med projektet er at vække børnenes begejstring for den nære natur og at inspirere børn, unge og familier til at bruge mere tid i naturen.

Undersøgelser viser, at børn i dag kommer markant mindre ud i naturen end deres forældre og bedsteforældre gjorde, da de var børn. Og hvis børn ikke kommer ud i naturen og lærer den at kende, så er det mindre sandsynligt, at de vil komme til at passe på den, når de bliver voksne.

GIFTFRI HAVER

Med initiativet 'Giftfri Have' vil DN hjælpe haveejere til at droppe giften i deres have. Det gælder uanset, om man har en parcelhushave, en kolonihave, en have ved sommerhuset på landet eller en gårdhave i byen. Gift er skadeligt for vores grundvand, miljø, dyr og sundhed, uanset hvor det bruges.
DN's mål er 100.000 registrerede giftfrie haver i 2020. Det svarer til 5.700 hektar. Ved udgangen af 2019 var 21.000 private haver registrerede som giftfri. Tilsammen dækker de giftfri haver et areal på mere end 22.915 hektar på Danmarkskortet. Det svarer til 36 giftfrie kvadratmeter per dansker.

17 KOMMUNER SIGER STOP FOR SPRØJTEGIFT

Også kommunerne siger nej til sprøjtegifte. På under et år har 17 af landets kommuner tilmeldt sig Giftfrie arealer.

DN OG TV 2 PLANTEDE TRÆER

Der var stor opbakning, da TV 2 og DN i september 2019 satte fokus på klimaet med indsamlingsshowet 'Danmark planter træer'. Her blev der samlet penge ind til at plante træer i Danmark og til at bevare rydningstruet skov, der kan opsuge og tilbageholde CO_2 fra atmosfæren.

Indsamlingen fortsatte frem til årsskiftet og resulterede i donationer fra både ind- og udland, fra virksomheder og private personer. I alt blev der indsamlet 20.999.651 kroner. De indsamlede penge skal bruges til at blive plante 1.081.425 træer i 46 nye Folkeskove i Danmark. Desuden får Den Danske Naturfond og WWF Verdensnaturfonden hver 2.079.928 kroner til at bevare allerede eksisterende skov i Danmark og udlandet.

PERSONLIG KLIMA-AFTALE

Er du klar til at reducere dit CO_2-aftryk og leve mere klimaklogt? Det spørgsmål stillede DN i september – og opfordrede danskerne til at lave en personlig klimaaftale. Ved årets udgang havde over 6000 mennesker grebet den opfordring.

Vælger man at indgå en klimaaftale med DN kan man se frem til løbende at modtage gode råd, inspiration og skræddersyede guides til, hvad man som kan gøre for at

reducere sit CO2-aftryk. Desuden modtager man sin personlige klima-aftale som film.
En undersøgelse lavet af Kantar Gallup viser, at langt de fleste danske er parate til at ændre på deres livsstil, hvis det kan gøre en forskel for klimaet. Idéen med den personlige klimaaftale er at gøre det nemmere for den enkelte at komme i gang.

SOMMERFUGLEAMBASSADØRER SKAL HJÆLPE DE TRÆNGTE INSEKTER

Virksomheder, boligselskaber, kirker og ejerforeninger vil gerne hjælpe Danmarks sommerfugle og andre trængte insekter. Faktisk vil de det så meget, at DN i 2019 slog frivilligstillinger op i alle landets kommuner. 100 såkaldte sommerfugleambassadører skal nemlig hjælpe virksomheder og boligselskaber mv. i gang at hjælpe insekterne.

Baggrunden for indsatsen er dyster. Over halvdelen af Danmarks sommerfugle er truede, sårbare eller helt forsvundet. Det skyldes primært, at sommerfuglene mangler levesteder med en god variation af nektarrige planter, som de lever af og på.
De første sommerfugleambassadører er allerede ansat, og snart følger flere efter. Som sommerfugleambassadør inviteres man på kursusdage, hvor man lærer om biodiversitet og insektvenlige naturarealer, og man bliver en del af et netværk for sommerfugleambassadører landet over. Til projektet er også knyttet en komité med eksperter.

BIODIVERSITET NU

Projekt Biodiversitet har gennem de sidste fem år skabt ny viden om, hvordan Danmarks natur har det. Det er sket ved, at befolkningen har indsamlet naturdata gennem NaturTjek. På den måde kan forskere på Københavns og Aarhus Universitet undersøge, om det går frem eller tilbage for udvalgte dyr, planter, svampe og levesteder i den danske natur. I 2019…

ANDET

NY DIREKTØR I DN

I 2019 fik DN ny direktør. 41-årige Lars Midtiby, der tiltrådte stillingen den 1. september, har tidligere været direktør i Danske Handicaporganisationer og partisekretær i Socialdemokratiet. Han er uddannet jurist fra Aarhus Universitet med en master i Public Administration fra CBS.

- Vores generations største udfordring er at lykkes med den grønne omstilling i tide og få bremset naturens tilbagegang. Det er et kæmpe privilegium, at jeg nu får mulighed for at kaste al min energi ind i det arbejde som en del af Danmarks største grønne organisation, sagde Lars Midtby i forbindelse med sin ansættelse.

FRØPOSER I SAMARBEJDE MED COOP

Insekterne i Danmark mangler vilde blomster og planter for at overleve. Derfor startede DN i foråret 2019 et samarbejde med Coop om at gøre danske haver mere vilde med nye frøposer til vildeng. I alt blev 10.000 frøposer sat i salg i Coop-butikkerne. Frøblandingen i poserne bestod udelukkende af hjemmehørende, danske blomsterarter, som er særligt udvalgt til vilde bestøvere.

SKOVSGAARD

Der er afholdt 157 arrangementer på Skovsgaard i 2019, med i alt 11.000 deltagere. Og så er der kommet nye foldere om Skovsgaard og Skovsgaards 5 spor i landskabet. Endelig er der er afholdt ca. 60 undervisningsforløb for skoleklasser om natur, miljø, økologi, sunde råvarer og bæredygtig fødevareproduktion. Der har været 10 lejrskoleophold af 3-5 dages varighed. Skolehaven har været brugt flittigt til undervisningsforløb for skoleklasser og som besøgsmål for Skovsgaards besøgende. Der er høstet mange råvarer fra haven som led i undervisning og til madlavning i forbindelse med offentlige arrangementer – herunder Kys Frøen. Naturformidlingen har været tovholder på renovering af dam på Skovsgaard med henblik på forbedring af forhold for padder.

MEDLEMSTALLET

Medlemstallet pr. 31-12-2019 er 130.132. Det er en stigning på 2.594 medlemmer i forhold til 2018. Ved udgangen af 2019 havde DN 130.132 medlemmer. Det er en stigning på 2.594 medlemmer i forhold til 2018.

Stigningen i antallet af medlemmer skyldes, at hvervningen fungerede godt på alle hvervekanaler, og at kampagnerne bidrog til at tiltrække medlemmer.

Derudover har DN arbejdet systematisk med at mindske frafald af medlemmer. Det har fået DN ud af 2019 med et historisk lavt frafald på 8,4 procent.